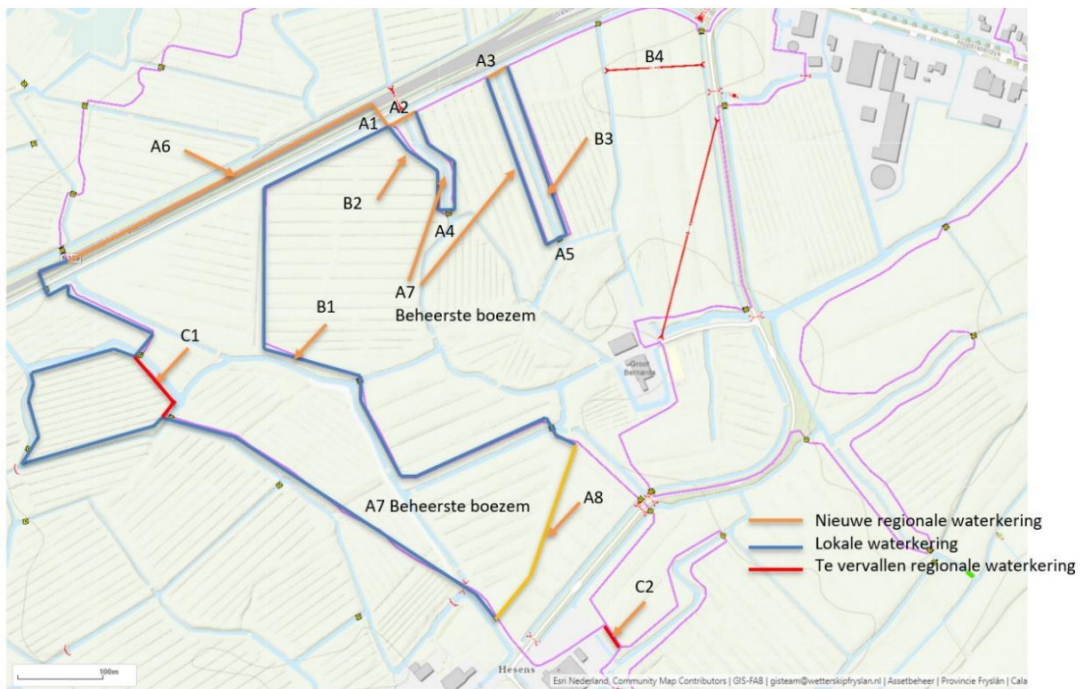

MOTIVERING BIJ OMGEVINGSVERGUNNINGAANVRAAG VOOR EIGEN WERK VAN WATERSCHAP

M.b.t. verbeteren regionale waterkering
Project Leeuwarden Zuid

Betreft regio buurtschap Hesens en Hylaard

Bovenaanzicht van het projectgebied.

Datum : 12-07-2024
Vakgroep : Plannen en Projecten Waterveiligheid
I-nummer : I10016-100 (OW.13901)

Zaaknummer : WF-.....
Projectmanager : Libbe Zijlstra

Inhoud

Vooraf.....	3
1. Inhoud werk, aanleiding/motivering (wat en waarom).....	3
2. Hoe is het werk voorbereid?	4
3. Legger	5
A. Nieuw aan te leggen waterstaatswerken / leggerwaarden.....	5
B. Te wijzigen waterstaatswerken / leggerwaarden	6
C. Te verwijderen waterstaatswerken	7
D. Aan te leggen, te wijzigen of te verwijderen werken.....	7
4. Benodigde zakelijke rechten.....	8
5. Beperken of voorkomen van de nadelige gevolgen van het werk.....	8
5.1. Geïntariseerde nadelige gevolgen en hoe deze - indien mogelijk - te beperken.....	8
5.2. Financieel nadeel	8
6. Belangenafweging.....	9

Vooraf

Op grond van artikel 59, lid 1 en artikel 78, lid 1 van de Waterschapswet is het waterschap bevoegd om verordeningen op te stellen. Deze verordening kan alleen gaan over de taken die specifiek aan het waterschap zijn opgedragen. De waterschapsverordening van Wetterskip Fryslân bevat alle regels over de fysieke leefomgeving die het waterschap stelt binnen haar beheergebied.

Voor het uitvoeren van dit werk is op basis van artikel 5.3 Omgevingswet een omgevingsvergunning op grond van de waterschapsverordening vereist.

In dit document wordt toegelicht *wat* dit werk op hoofdlijnen inhoudt, *waarom* dit werk wordt uitgevoerd (beide punt 1) en *hoe* het werk is voorbereid (punt 2).

Onder punt 3. wordt gedetailleerder ingegaan op de wijzigingen van het waterstaatswerk en wat dit betekent voor de legger, zowel qua leggerwaarden van het waterstaatswerk (ligging, vorm, afmeting of constructie) als qua onderhoud.

Tot slot wordt ingegaan op de invloed van het werk op de buitenwereld. Onder 4. is opgenomen of er eigendom of zakelijke rechten moeten worden verkregen om het werk uit te kunnen voeren. Onder 5. zijn de nadelige gevolgen opgenomen en hoe deze - indien mogelijk – kunnen worden beperkt. Ook wordt ingegaan op de schadevergoeding die eventueel betaald moet worden. Als laatste wordt onder 6 een belangenafweging gemaakt.

Dit document maakt deel uit van de aanvraag en dient ter onderbouwing voor de te verlenen vergunning en bijbehorende leggerbesluit.

1. Inhoud werk, aanleiding/motivering (wat en waarom)

Op basis van het “Waterbeheerplan 2022-2027”, vastgesteld door het Dagelijks Bestuur op 19 november 2019, onderdeel “Verbeterprogramma Oevers en Kaden”, worden de volgende waterstaatswerken aangelegd, of gewijzigd.

De wijziging vindt plaats, omdat het waterstaatswerk (zie plaatje eerste bladzijde), zijnde een regionale waterkering (RWK), niet voldoet aan de door de provincie vastgestelde hoogte en/of stabiliteitsnorm. De onderhavige RWK hebben de veiligheidsklasse 3 (IPO norm). Dit betekent dat de RWK een overschrijdingsfrequentie van 1/100 per jaar hebben.

Conform de “Werkwijze opvaarten”, vastgesteld door het DB 19 november 2019, is beoordeeld of de opvaart waar deze RWK ligt incidenteel afgesloten kan worden van de boezem (beheersbare boezem). Door de opvaart bij hoog water af te sluiten blijft de bescherming van het achterland tegen overstromingsgevaar met als gevolg wateroverlast-wat uiteindelijk het doel is- gewaarborgd. De status van de waterkering wijzigt daarmee van regionale waterkering grotendeels naar lokale waterkering. De gewijzigde afmetingen worden verwerkt in de legger.

Door het afsluitbaar maken van de opvaarten hoeft de huidige regionale waterkering aan weerskanten niet langer aan de door de provincie gestelde normen voor regionale

waterkeringen te voldoen, omdat deze wordt aangemerkt als een lokale waterkering. Dit is goedkoper qua aanleg en toekomstig onderhoud, omdat de huidige kering voldoet aan de hoogte-eisen van een lokale kering.

Het projectgebied is gelegen ten zuidwesten van het dorp Hilaard en buurtschap Hesens in de gemeente Leeuwarden.

Het voornemen is om het project uit te voeren vanaf: juli 2024 t/m december 2024.

Het waterschap concludeert dat de werkzaamheden hiermee voldoende zijn gemotiveerd (artikel 3.46 Awb) ⁽¹⁾.

2. Hoe is het werk voorbereid?

Het werk is als volgt voorbereid:

Ten behoeve van de voorbereiding zijn de volgende vooronderzoeken uitgevoerd:

1. Landmeetkundige werkzaamheden;
2. Inventarisatiewerkzaamheden in het veld;
3. Natuurtoets Flora en Faunawet;
4. Onderzoek Kabels en Leidingen (KLIC),

De Provincie Fryslân is bevoegd gezag voor het aanwijzen van een regionale waterkering, maar ook aan welke norm voldaan moet worden. Door dit projectplan wijzigt de ligging van de regionale waterkering. De provincie stemt hier mee in. Bij een volgende herziening van de provinciale omgevingsverordening wordt deze wijziging (de nieuwe ligging van de regionale waterkering) door de provincie opgenomen.

Op basis van de resultaten van deze vooronderzoeken is het definitief ontwerp tot stand gekomen.

Verder zijn er de volgende ontwerpstappen doorgelopen:

1. Keurhoogteberekeningen;
2. Het informeren van en overleggen met belanghebbenden. Mede naar aanleiding van gesprekken met de rechthebbenden (perceeleigenaren en/of gebruikers) is het ontwerp tot stand gekomen.

Er is ook gekeken naar het alternatief, namelijk het ophogen van de kering op de plaats waar hij nu ligt. Hiervoor is niet gekozen, omdat dit duurder is en met het afsluiten van de opvaart hetzelfde veiligheidsniveau kan worden gehaald.

Overige aspecten die we hierbij hebben meegewogen zijn:

---

¹ Artikel 3:46 Awb: Een besluit dient te berusten op een deugdelijke motivering.

- Bergingsafname boezem: het waterpeil in de opvaart blijft boezempeil en kan onder normale omstandigheden mee fluctueren. De duiker wordt gesloten indien het maatgevend boezempeil van -0,03 m NAP bereikt. De lokale waterkering kan deze waterstand blijven keren, waarmee er geen sprake is van bergingsafname op de boezem.
- Bergingstoename deelsysteem; Er vindt geen toe- of afname plaats van de aanwezige wateroppervlakte in de omringen poldersysteem als gevolg van de te treffen maatregelen.
- Ecologie: Door middel van een open verbinding met de boezem blijft de ecologische waarde van de opvaart intact voor de aanwezige flora en fauna. De duiker krijgt een voldoende grote diameter en aansluiting met de waterbodem voor zowel ecologische als hydrologische functioneren. De duiker wordt aangelegd met 25% lucht.
- Recreatie: De vaart is niet in gebruik als vaarroute of een formele vaarweg. Ook in de praktijk wordt de vaart niet voor recreatie doeleinden gebruikt.
- Cultuurhistorisch en landschappelijke aspecten: met deze inrichting blijven de cultuurhistorische en landschappelijke waarden gehandhaafd.
- Inlaatvoorziening(en): door het handhaven van het boezempeil blijven bestaande inlaatvoorzieningen ongewijzigd functioneren
- Peilvakken: er is geen sprake van een toename van peilvakken.
- Financiële gevolgen: Op basis van kostenramingen is gebleken dat de aanlegkosten en de beheer- en onderhoudskosten van de gekozen variant lager zijn.

Het waterschap concludeert dat het besluit hiermee zorgvuldig is voorbereid (artikel 3.2 Awb ⁽²⁾).

3. Legger

Het waterschap is op basis van artikel 2.39 Omgevingswet en artikel 78 lid 2 van de Waterschapswet verplicht tot het vaststellen van een legger. In de legger worden de eisen (leggerwaarden) opgenomen waaraan een waterstaatswerk dient te voldoen qua ligging, vorm, afmeting en functionele eisen (constructie). Daarnaast wijst de legger de onderhoudsplichtige aan.

De legger bestaat uit een register met bijbehorende kaarten waarin een overzicht van de waterstaatswerken in het beheergebied van Wetterskip Fryslân is opgenomen. Door dit werk wijzigen de leggerwaarden van het betreffende waterstaatswerk

De volgende waterstaatswerken worden aangelegd of gewijzigd, met de volgende specificaties (leggerwaarden). De hier genoemde leggerwaarden worden opgenomen in de legger:

A. Nieuw aan te leggen waterstaatswerken / leggerwaarden (afmetingen, vorm, constructie en onderhoud)

---

² Artikel 3:2 Awb: Bij de voorbereiding van een besluit vergaart het bestuursorgaan de nodige kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen.

A1: inlaat in bermsloot N359 Westergoawei, betreft betonplaat met bovenkant op afkeurhoogte +0,17 m NAP. Voorzien van een (KWT) afsluiter. Diameter 500 mm. Binnen onderkant buis komt op -0,85 m NAP. Deze betonplaat is van de regionale waterkering polderdijk, afkeurhoogte +0,17 m NAP. Deze afsluiter staat onder normale omstandigheden open.

A2: aanbrengen van een gronddam met een afsluitbare duiker gerealiseerd. De dam wordt voorzien van een veekerend hekwerk. Deze duiker krijgt een ronde diameter van 500 mm, met een binnen onderkant buis van -0,85 m NAP. Deze afsluiter staat onder normale omstandigheden open.

A3: aanbrengen van een gronddam met een afsluitbare duiker gerealiseerd. De dam wordt voorzien van een veekerend hekwerk. Deze duiker krijgt een ronde diameter van 500 mm, met een binnen onderkant buis van -0,85 m NAP. Deze afsluiter staat onder normale omstandigheden open.

A4: Aanbrengen van een afsluitbare duiker in een vaste dam KVD0055939. Deze duiker heeft een diameter van 315 mm en de binnen onderkant buis komt -0,35 m NAP en dient als overloop bij waterpeil hoger dan het MBP ten tijde van de afsluiting van de beheerste boezem. Deze afsluiter staat onder normale omstandigheden dicht.

A5: Aanbrengen van een afsluitbare duiker in een vaste dam KVD0055940. Deze duiker heeft een diameter van 315 mm en de binnen onderkant buis komt -0,35 m NAP en dient als overloop bij waterpeil hoger dan het MBP ten tijde van de afsluiting van de beheerste boezem. Deze afsluiter staat onder normale omstandigheden dicht.

A6: De regionale waterkering betreft een type hoge grond met de volgende leggerafmetingen t.p.v. N359, Westergoawei:

- Buitentalud 1:20, kruinbreedte 5 meter, binnentalud 1:7.
- De afkeurhoogte is +0,17 m NAP

A7: De bestaande boezem wordt gewijzigd naar “beheersbare boezem” met een afsluitpeil van -0,03 m NAP. Dit komt overeen met het maatgevend boezempeil dat overeenkomt met een overschrijdingsfrequentie van 1/100 per jaar.

A8: De regionale waterkering betreft een type hoge grond met de volgende leggerafmetingen:

- Buitentalud 1:20, kruinbreedte 5 meter, binnentalud 1:7.
- De afkeurhoogte is +0,17 m NAP

Na uitvoering van het project wordt deze situatie opgenomen in het calamiteitenoverzicht van het waterschap, waardoor de rayonbeheerder bij hoog water weet dat hij deze duiker moet afsluiten.

B. Te wijzigen waterstaatswerken / leggerwaarden

B1: De regionale waterkering wordt gewijzigd in een lokale waterkering, type hoge grond, met leggerafmetingen:

- Buitentalud 1:20, kruinbreedte 5 meter, binnentalud 1:7
- De afkeurhoogte is -0,03 m NAP (dit komt overeen met MBP 1/100 jaar)

B2: De regionale waterkering wordt gewijzigd in een lokale waterkering, type hoge grond, met leggerafmetingen:

- Buitentalud 1:20, kruinbreedte 5 meter, binnentalud 1:7
- De afkeurhoogte is -0,03 m NAP (dit komt overeen met MBP 1/100 jaar)

B3: De regionale waterkering wordt gewijzigd in een lokale waterkering, type hoge grond, met leggerafmetingen:

- Buitentalud 1:20, kruinbreedte 5 meter, binnentalud 1:7
- De afkeurhoogte is -0,03 m NAP (dit komt overeen met MBP 1/100 jaar)

B4: Aanbrengen van een duikerverbinding KDU0047107 met twee inspectieputten. Deze duiker heeft een lengte van 115 meter, diameter van 315 mm en de binnen onderkant buis komt -1,05 m NAP (oostzijde) -1,15 m NAP (westzijde). Deze duiker zorgt voor de waterafvoer van een afgesneden watergang op polderpeil zonder open verbinding naar het gemaal.

C. Te verwijderen waterstaatswerken

(afmetingen, vorm, constructie en onderhoud)

C1: regionale waterkering, hoge grond landelijk, lengte 90 meter met code DWK0128052 (onderdeel van KR034).

C2: regionale waterkering, hoge grond landelijk, lengte 35meter met code DWK0126846 (onderdeel van KR034).

Deze waterstaatswerken worden van de Legger afgevoerd.

D. Aan te leggen, te wijzigen of te verwijderen werken

Niet van toepassing.

In de bijlage is het leggerblad met de betreffende waarden opgenomen

Op de bijgevoegde kaart wordt de **Ligging** van de bovengenoemde waterstaatswerken (en werken) weergegeven, na realisatie van het werk (Bijlage 1).

Voor de onder punt 4 genoemde waterstaatswerken geldt de volgende onderhoudstoewijzing:

<u>code</u>	<u>Waterstaatswerk</u>	<u>onderhoudsplichtige</u>	<u>Onderhoudsplicht</u>
A2, A3 A6, A8	Regionale waterkering	Wetterskip Fryslân	Buitengewoon onderhoud
A2, A3, A6, A8	Regionale waterkering	Eigenaar	Gewoon onderhoud
B1, B2, B3	Lokale waterkering	Wetterskip Fryslân	Buitengewoon onderhoud
B1, B2, B3	Lokale waterkering	Eigenaar	Gewoon onderhoud
A7	Beheerste boezem	Wetterskip Fryslân	Buitengewoon onderhoud
A7	Beheerste boezem	Eigenaar	Gewoon onderhoud
A1, A2, A3	Inlaat	Wetterskip Fryslân	(Buiten)gewoon onderhoud
A4, A5	Inlaat	Wetterskip Fryslân	(Buiten)gewoon onderhoud
B4	Duiker (geduikerde schouwsloot)	Eigenaar	(Buiten)gewoon onderhoud

De toewijzing van de onderhoudsplicht aan onderhoudsplichtigen is gebaseerd op de Beleidsregels Integrale Legger.

4. Benodigde zakelijke rechten

Voor de aanleg of wijziging van de waterstaatswerken benoemd bij punt 3 verandert de eigendomssituatie niet. Ook is er geen reden andere zakelijke rechten te vestigen.

5. Beperken of voorkomen van de nadelige gevolgen van het werk

5.1. Geïntariseerde nadelige gevolgen en hoe deze - indien mogelijk - te beperken

Tijdens de voorbereiding van het project en dit besluit zijn de volgende nadelige gevolgen geïntariseerd, namelijk:

a. Tijdelijke nadelige gevolgen (gevolgen tijdens de uitvoering)

1. Overlast voor aanwonenden en gebruikers van de openbare ruimte als gevolg van de werkzaamheden op de percelen waar de werkzaamheden vermeld onder hoofdstuk 4 worden uitgevoerd.
2. Mogelijke schade aan Flora en Fauna op de locaties waar het werk wordt uitgevoerd.

De volgende maatregelen worden getroffen teneinde de nadelige gevolgen tijdens het werk te voorkomen of te beperken:

- De fasering wordt afgestemd met de kadastraal eigenaar/beheerder van de openbare ruimte (gemeente Leeuwarden, provincie Fryslân).
- Tijdens de uitvoering van het werk wordt rekening gehouden met het gestelde in de Gedragscode Wet Natuurbescherming voor waterschappen.
- Er wordt indien nodig gebruik gemaakt van rijplaten, de aanleg van rij- en werkstroken, overslaglocaties e.d.
- Voor zover mogelijk wordt schadeherstel tijdens de uitvoering van het werk uitgevoerd.
- Na de werkzaamheden worden de werkstroken hersteld en opnieuw ingezaaid.

b. Blijvende nadelige gevolgen:

Niet van toepassing.

5.2. Financieel nadeel

Voor het tijdelijk in gebruik hebben van grond in verband met het gebruik van rij- en werkstroken ontvangen rechthebbenden (eigenaren / pachters) een vergoeding voor op grond van artikel 15.1 van de Omgevingswet en de Schadevergoedingsregeling waterstaatswerken (onderhoud, aanleg en wijziging) van Wetterskip Fryslân.

De hiervoor bedoelde vergoeding wordt na afloop van de werkzaamheden, aan de hand van de werkelijk in gebruik genomen oppervlakte, per groeiseizoen, bepaald en schriftelijk aan rechthebbenden kenbaar gemaakt. Indien nodig wordt de schadevergoeding in de vorm van een besluit bekend gemaakt, waartegen rechtsbescherming openstaat.

Mochten rechthebbenden en eventueel andere belanghebbenden menen dat zij, onevenredige schade hebben geleden als gevolg van dit plan dan kunnen zij na verlening van de omgevingsvergunning op basis van artikel 5.1 Omgevingswet een verzoek om schadevergoeding indienen bij het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân. In een voor

bezwaar en beroep vatbaar besluit wordt vervolgens een beslissing genomen op het ingediende verzoek.

6. Belangenafweging

Tot slot geldt dat in de voorbereiding bij het opstellen van dit project op basis van artikel 3:4 Awb, er een belangenafweging heeft plaatsgevonden. De nadelige gevolgen van het werk en de wijze waarop deze ongedaan of beperkt worden, staan beschreven in dit document. In de besluitvorming is geconstateerd dat de (mogelijk) nog aanwezige nadelige gevolgen niet onevenredig zijn in verhouding het te dienen doel van dit besluit, namelijk

1. Wateroverlast beperken.
2. Vermindering beheer- en onderhoudslasten assets.

Het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân, namens deze,

A. Westra,
Vakgroepleider Plannen en Projecten Waterveiligheid

Bijlage 1 Ligging waterstaatswerken

